وضعیت استفاده از اینترنت توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان

معصومه صابریان، سعید حاجی‌آقاجانی، راهب قربانی، مجید کسائی، لیدا فتاحی‌زاده

چکیده

مقدمه. دانشگاه‌ها سعی می‌کنند با ارائه و گسترش خدمات اینترنتی، امکان کاربری آن را برای استفاده اساتید تسهیل نمایند. نظر به تأثیری که اینترنت بر کیفیت پژوهش‌های علمی اساتید دانشگاه دارد، انجام مطالعات علمی در روند گسترش آتی ضروری به نظر می‌رسد. این تحقیق با هدف تعیین وضعیت استفاده از اینترنت توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام شده است.

روش‌ها. در یک پژوهش توصیفی، وضعیت استفاده از اینترنت توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال ۱۳۸۲ مورد بررسی قرارگرفت. جامعه پژوهش، کلیه اساتید دانشگاه و روش نمونه‌گیری سرشماری بود. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه شامل ٤ سؤال جمعیت‌شناسی و ١٤ سؤال در مورد کاربرد اینترنت بود که اعتبار و اعتماد علمی آن تأیید شده بود. در مجموع ۱۰۰ پرسشنامه به آدرس اعضای هیأت علمی ارسال گردید و ٦٢ پرسشنامه تکمیل شده دریافت شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری توصیفی مورد پردازش قرار گرفت.

نتایج. در کل ۹۱/۹ درصد نمونه‌ها از اینترنت استفاده می‌نمودند که مکان استفاده ٦٨/٣ درصد منزل، ۳۰ درصد در محل کار بود، ۵۰/۸ درصد متوسط زمان استفاده از اینترنت را کمتر از یک ساعت ذکر کرده‌اند، سرعت دسترسی را قابل قبول ندانسته‌اند، از نظر ۳۷/۳ درصد از نمونه‌ها اینترنت در تمام ساعات شبانه روز در دسترس بوده است، ٦٤/٩ درصد از نمونه‌ها با فیلتر کردن سایت‌های غیر اخلاقی موافقت داشته و ۸۰/۷ درصد استفاده از بانک‌های اطلاعاتی را ضروری دانسته‌اند. اساتید از اینترنت بیشتر برای افزایش کیفیت امور پژوهشی (٧٤/٢ درصد)، کسب اطلاعات تخصصی برای تدریس (٧٢/٦ درصد)، پست الکترونیکی (٥٩/٧ درصد) استفاده می‌نمایند، ۵۰ درصد نمونه‌ها نیاز به برگزاری کلاس‌های آموزش اینترنت را احساس نموده بودند.

بحث. محدودیت استفاده گسترده اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان از اینترنت، می‌تواند ناشی از کمبود وقت و یا محدودیت توانمندی بکارگیری مفید آن باشد. پیشنهاد می‌گردد با برگزاری کلاس‌های آموزشی، اساتید توانمندتر و امکان استفاده بیشتر از خدمات ارائه شده توسط اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی فراهم شود.

واژه‌های کلیدی. اینترنت، بانک‌های اطلاعاتی، اساتید دانشگاه.

مقدمه

اینترنت، به مجموعه‌ای گسترده و جهانی که بین مردم، اطلاعات و رایانه‌ها ارتباط برقرار می‌نماید، اطلاق می‌شود(۱). سرویس‌های اصلی اینترنت عبارت است از: پست الکترونیکی، پروتکل انتقال فایل (File Transfer Protocol-FTP)، وب جهان‌گستر، گروه‌های بحث، تلنت (Tel Net) که امروزه میلیون‌ها نفر از آنها استفاده نموده و در اکثر مراکز علمی و تحقیقاتی دنیا میزان استفاده از شبکه جهانی اینترنت جهت مقاصد آموزشی و پژوهشی به اوج خود رسیده است(۲). بر اساس آمار آوریل سال ۲۰۰۰، تعداد ١٤٨ میلیون استفاده‌کننده در سراسر جهان از اینترنت استفاده می‌کنند(۳).

یکی از اهداف اینترنت ایجاد پیوندهایی میان کتابخانه‌ها با استفاده از آخرین فن آوری‌های اطلاعات، برای تسهیل اشتراک منابع، قادر ساختن استادان و بهره‌گیران کتابخانه‌ها به دسترسی به منابع کتابخانه‌ای از نقاط دور دست، ارائه کارگاه‌های آموزشی، گردهمایی‌ها و جلسات گفتگو برای پرداختن به موضوعات خاص می‌باشد(٤). این امر عرضه اطلاعات علمی به منظور ایجاد بستر اطلاعاتی مناسب برای پژوهشگران،

معصومه صابریان، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی استان سمنان، سمنان.

E-mail: ma_saberian@yahoo.com

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

استادان، دانشجویان وسایر متقاضیان را تسهیل نموده است. با استفاده از شبکه جهانی اینترنت و دسترسی به سایت‌های علمی پزشکی، دستیابی به انواع بانک‌های اطلاعاتی ملی و بین‌المللی، استفاده از تمام متن نشریات داخلی و خارجی امکان‌پذیر گشته است.

گسترش روزافزون کاربردهای اینترنت در عرصه پژوهش، و دسترسی به این شبکه پویای جهانی باعث شده است سبک و الگوی پژوهش و جستجوی اطلاعات نیز متحوّل گردد. جامعه دانشگاهی امروزه بطور گسترده‌ای به اطلاعات متکی است و هر نوع برنامه‌ریزی آموزشی و پژوهشی بدون استفاده از اطلاعات بر مبنای تکنولوژی‌های جدید، امری به دور از واقعیت‌های جامعه جهانی است. از طرفی، پیشرفت‌های چشمگیر دهه پایانی قرن بیستم در زمینه استفاده از تکنولوژی ارتباطات، توزیع و هماهنگی اطلاعات خصوصاً در امر تحقیقات و آموزش، وجود سیستم‌های نوین ارتباطی و اطلاعاتی را امری حیاتی و ضروری ساخته است(۵).

بسیاری از اطلاعات موجود در اینترنت بطور رایگان و برای تمامی افراد قابل دسترسی است. مصرف‌کنندگان اطلاعات بدون واسطه و با جستجو در اینترنت و در پایگاه‌های مورد علاقه خود، بخشی از اطلاعات مورد نیاز خود را تأمین می‌نمایند(٦).

امروزه بسیاری از اساتید و پژوهشگران، برای دسترسی به آخرین یافته‌های علمی در حوزه فعالیت تخصصی خود و برای تسریع در انتقال اطلاعات، از شبکه جهانی اینترنت استفاده می‌کنند. در مطالعه‌ای با هدف مقایسه استفاده از شبکه اینترنت در بخش‌های مختلف دانشگاهی برای تعیین معیارهای استفاده از اینترنت چون: علائق تحقیقی و موضوعی دانشگاهیان، آموزش استفاده از شبکه اینترنت، استفاده کلی از شبکه، دانش رایانه‌ای کاربران و نیاز آنها به اطلاعاتی که از شبکه اینترنت می‌توانند بگیرند نتایج نشان داد که اکثر کاربران شبکه اینترنت از پست الکترونیکی استفاده می‌کنند و آن را مهمترین خدمت شبکه اینترنت می‌دانند(۷).

در کشور ایران، شاید به دلیل این که تا قبل از سال ۱۳۷۵ اینترنت ناشناخته بود و تنها چند مؤسسه تحقیقاتی و بخش‌هایی از واحدهای برخی از مراکز دانشگاهی بطور غیر مستقیم و از طریق مرکز تحقیقات ریاضیات و فیزیک نظری با این شبکه جهانی ارتباط داشتند، در این زمینه پژوهش‌های محدودی انجام شده است(۲). ولی مطالعات اندک انجام شده حاکی از آن است که در میان اساتید و محققان دانشگاهی، رایانه و شبکه‌های اطلاع‌رسانی در راستای آموزش و پژوهش بسیار ناشناخته و کم مصرف می‌باشد(۵) در حالی که نتایج تحقیق وکیلی‌مفرد نشان داد که ٦٧/٦ درصد افراد مورد بررسی او از تکنولوژی اطلاعات استفاده می‌کنند(۸).

در بررسی نگرش کاربران مرکز اینترنت در دانشگاه علوم پزشکی شیراز نتیجه گرفته‌اند که کاربران از منابع الکترونیکی برای سهیم شدن در نتایج تحقیقات دیگران در سراسر جهان و آشنایی با مجلات الکترونیکی استفاده می‌کنند(۹). کاربران ارتباط منابع الکترونیکی و تدریس و تحقیق را قابل ارزیابی، و گستردگی منابع را برای یادگیری فردی و کلاسی مؤثر دانسته و به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از ابزار الکترونیکی، پیشرفت‌های سریع در تحقیق، ارتباط علمی همزمان و خلق آثار جدید را میسر می‌سازد(۱۰).

روانشناسان استرالیا از اینترنت بطور گسترده برای فعالیت‌های آکادمیک خود استفاده می‌کنند. اینترنت به آنان کمک می‌کند تا از آخرین تحولات در موضوع مورد علاقه‌شان آگاه باشند. اکثر آنها معتقدند که از این طریق با همکاران تماس بیشتری داشته و اینترنت باعث هدایت آنها برای انجام تحقیق‌های جدید شده است. همچنین خدمات اینترنت همکاری بین محققان را ترغیب می‌کند و دانشگاهیان را قادر می‌سازد که بطور گسترده با جهان ارتباط برقرار کنند و به نشر مطالب بپردازند. روانشناسان گفته‌اند که دسترسی بیشتر به منابع، امکان برقراری ارتباط علمی و سریع با همکاران و جستجوی اطلاعات از این طریق، بر کیفیت تحقیق و همچنین بر کمیت انتشار آنها تأثیر گذاشته است(۱۱).

نظر به اهمیت ویژه و تأثیر اینترنت بر کمیت و کیفیت کارهای علمی دانش‌پژوهان و اساتید دانشگاه، در اکثر مراکز دانشگاهی مراکز اینترنت ایجاد و امکان استفاده از آن برای اساتید و دانشجویان فراهم آورده‌اند تا در راه رسیدن به اهداف پژوهشی و آموزشی خویش از آن استفاده کنند. در دانشگاه علوم پزشکی سمنان سیستم اینترنت در سال ۱۳۸۰ با پهنای باند ۱۲۸ کیلو بیت (Byte)، ۹خط تماس تلفنی و ۱۲ خط شبکه داخلی

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

(Local Area Network-LAN) از مرکز پژوهش‌های علمی ایران شروع بکار نمود. هم اکنون این سیستم با پهنای باند ۵۱۲ کیلو بیت، دارای ۱۶ خط تماس تلفنی، ۲۰ خط شبکه داخلی می‌باشد که به ۱۸۰ کاربر شامل: اساتید، اعضای نظام پزشکی، دانشجویان، بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی وابسته در تمام مدت ۲۴ ساعت سرویس دهی می‌نماید. برای ارتباط کتابخانه مرکزی و مجتمع آموزشی دانشگاه نیز از سیستم بی‌سیم استفاده شده است. در ضمن برای دستیابی به آخرین اطلاعات علمی نیز در بانک‌های اطلاعاتی Ovid (Daneshyar), Elsevier (Rosenet Medline) مشترک می‌باشد.

برای تعیین کاربری اینترنت، در بعضی مراکز دانشگاهی تحقیقاتی درباره کاربردها و نتایج حاصل از آن انجام گرفته و هدف اغلب این تحقیقات بررسی کاربرد و مشکلات ناشی از آن بوده است، که جوانب مختلف خدمات ارائه شده توسط مراکز اینترنت و همچنین تأثیرات استفاده از این امکانات بر فعالیت‌های مختلف اساتید را مورد بررسی قرار داده‌اند. در دانشگاه علوم پزشکی سمنان نیز، ضرورت انجام مطالعات علمی برای بررسی کاربرد کمی و کیفی آن احساس گردید که در مرحله اول این مطالعه با هدف تعیین نحوه استفاده اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان از امکانات اینترنت این دانشگاه و نظرات آنان در این زمینه انجام شد. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند با لحاظ نمودن نظرات اساتید در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و روند گسترش آتی به مسؤولان یاری نماید. بدیهی است که در خصوص تأثیر کیفی این رسانه بررسی‌های بیشتر و گسترده تر ضروری به نظر می‌رسد.

روش‌ها

در یک پژوهش توصیفی, وضعیت استفاده از اینترنت توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان دز سال ۱۳۸۲ مورد بررسی قرار گرفت. روش نمونه‌گیری سرشماری (۱۰۰ نفر) و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود. این پرسشنامه شامل ٤سئوال دموگرافیک و ١٤سئوال مربوط به وضعیت استفاده از اینترنت بود که نظرات اعضای هیأت علمی را نسبت به جوانب مختلف خدمات ارائه شده توسط مرکز اینترنت دانشگاه جویا می‌شد. روایی پرسشنامه از طریق روایی صوری و محتوی تأیید گردید. پرسشنامه‌ها در پاکت‌های دربسته به آدرس کلیه اعضای هیأت علمی در دانشکده‌ها ارسال گردید و از آنها خواسته شد که پس از تکمیل به آدرس مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی ارسال نمایند. در مجموع ۱۰۰ پرسشنامه توزیع شد و ٦٢ پرسشنامه تکمیل شده دریافت گردید (Response rate=62%) که مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS به صورت توزیع فراوانی ارائه گردید.

نتایج

از مجموعه ٦٢ پرسشنامه دریافت شده، ۷۱ درصد اساتید مرد و ۲۹ درصد زن بوده‌اند. و ٦٠ درصد از دانشکده پزشکی، ۲۳/٦ درصد دانشکده پرستاری ، ۹/۱ درصد دانشکده بهداشت و ۷/۳ درصد از دانشکده توانبخشی بوده‌اند، از نظر رتبه علمی ۵۱/۷ درصد استادیار، ۳۵ درصد مربی و ۱/۷ درصد دانشیار بوده و اکثریت (۳۸ درصد) سابقه کار ۵-۰ سال داشته‌اند.

نتایج نشان داد که اعضای هیأت علمی دانشگاه به توانایی‌های اینترنت واقف بوده و از آن استفاده می‌نمایند بطوری که ۵۷ نفر (۹۱/۹ درصد) از اساتید در حال حاضر از امکانات اینترنت استفاده و تنها ۸/۱ درصد از آن استفاده نمی‌نمودند.

هشتاد و دو و دو دهم درصد اساتید از خدمات اینترنتی دانشگاه علوم پزشکی، ١٤/٥ درصد از خدمات این دانشگاه و سایر دانشگاه‌ها و ٦/٤٥ درصد از مراکز کافی نت (Coffee-net)، و ۳/۲۲ درصد سایر موارد را به عنوان سرویس‌دهنده (Server) معرفی نموده‌اند.

سایر یافته‌ها نشان داد که ٦٨/٣ درصد اساتید مکان استفاده از این خدمات در منزل، ۳۰ درصد در محل کار و ۱/۷ درصد در محل سایر واحدهای دانشگاهی بوده است. پنجاه و هشت دهم درصد اساتید کمتر از یک ساعت در روز، ۳۷/۳ درصد ۲-۱ ساعت، ۱۰/۲ درصد بین ٤ تا ۳ ساعت و ۱/۷ درصد بیشتر از ٤ ساعت در روز از اینترنت استفاده نموده بودند. سایر یافته‌ها بیانگر آن بود که زمینه استفاده اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان از اینترنت بیشتر برای افزایش کیفیت امور پژوهش (٧٤/٢ درصد)، کسب اطلاعات تخصصی

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

برای تدریس (۷۲/٦ درصد)، پست الکترونیک (۵۹/۷ درصد)، انتشار نتایج تحقیق خود (۲۲/٦ درصد) ، گفتگوی اینترنتی ۸/۱ درصد و سایر موارد (۲۵/۸ درصد) بوده است.

از نظر ۹/۸ درصد اساتید این دانشگاه سرعت دستیابی به اطلاعات، سرعتی قابل قبول، ۲۵/۵ درصد تا حدودی قابل قبول, و ٦٤/۷ درصد آن را قابل قبول ندانسته‌اند و از نظر ۳۷/۳ درصد اساتید, اینترنت در تمام ساعت شبانه‌روز قابل دسترسی، ۲۳/۵ درصد تا حدودی قابل دسترسی و ۳۹/۲ درصد به‌این سؤال پاسخ خیر داده, ولی مناسب بودن هزینه‌این خدمات را ٤٤/۲ درصد با پاسخ بله، ۲۳/۳ درصد تا حدودی و ۳۲/٦ درصد خیر ذکر نموده بودند. اکثریت نمونه‌ها با فیلترکردن پایگاه‌های غیراخلاقی موافق بودند (٦٤/۹ درصد), در حالی که ۲٦/۳ درصد نظری ندارم و ۸/۸ درصد مخالفت کرده بودند.

در خصوص ضرورت استفاده از بانک‌های اطلاعاتی طرف قرارداد دانشگاه، یافته‌ها نشان داد که اکثریت نمونه استفاده از بانک‌های اطلاعاتی را ضروری دانسته‌اند (پاسخ‌های موافقم ۸۰/۷ درصد, نظری ندارم ۱۵/۸ درصد و مخالفم ۳/۵ درصد). در زمینه استفاده و مفید بودن بانک‌های اطلاعاتی، یافته‌ها نشان داد که ٤۱/۸ درصد از نمونه‌ها از بانک اطلاعاتی Medline استفاده ننموده و ٤۱/۸ درصد استفاده نموده و مفید دانسته و ۱٦/٤ درصد از آن استفاده نموده و آن را مفید ندانسته‌اند. در مورد بانک اطلاعاتی اوید (Ovid), یافته‌ها نشان داد که ۵۰ درصد از نمونه‌ها تا کنون استفاده ننموده و ٤٤/۸ درصد استفاده نموده و مفید دانسته و ۵/۲ درصد از آن استفاده نموده و آن را مفید ندانسته‌اند. بانک اطلاعاتی السویر (Elsevier) کمتر مورد استفاده قرار گرفته است. در این خصوص یافته‌ها بیانگر آن است که ٦۳ درصد از نمونه‌ها تاکنون از این بانک استفاده ننموده و ۳۵/۲ درصد که استفاده نموده‌اند آن را مفید دانسته و ۱/۹ درصد از آن استفاده نموده و آن را مفید ندانسته‌اند.

اغلب پاسخ‌دهندگان (۵۰ درصد) ابراز داشته‌اند که نیاز به برگزاری کلاس‌های آموزش اینترنت دارند. ۳۰/٦ درصد آموزش نرم‌افزارهای اختصاصی، ۱٦/۱ درصد آموزش ویندوز، ۱۹/٤ درصد آموزش همه موارد فوق را ضروری احساس نموده‌اند.

بحث

نیمی از اساتید این دانشگاه کمتر از یک ساعت در روز از اینترنت استفاده می‌نمودند. نتایج مطالعه‌ای نشان داد ۳۷/۳ درصد از اعضای هیأت علمی روزانه بیشتر از یک ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند و ۲۷/۹ درصد یک ساعت در روز, ۱۰/۳ درصد هفته‌ای یک بار و ۱/۵ درصد ماهی یک بار را ذکر کرده‌اند(۲). این یافته‌ها با مطالعه کنونی همخوانی دارد و نشان از آن دارد که یا سرعت دسترسی به اطلاعات کم است، یا وقت کافی برای کار با اینترنت ندارند، و یا اینکه نیاز به آموزش بیشتر برای تسلط دارند. بدیهی است که آگاهی اعضای هیأت علمی دانشگاه به توانایی‌های اینترنت و استفاده روزافزون از آن، افزایش سرعت دستیابی به اطلاعات را می‌طلبد. استفاده کم از بانک‌های اطلاعاتی و سایر توانمندی‌های اینترنت نیز می‌تواند به دلیل ناآشنایی اساتید با این نوع سرویس‌ها و فواید آنها باشد.

برگزاری کلاس‌های آموزشی مورد درخواست اساتید در زمینه‌های فوق مهارت و توانایی آنها را در استفاده از اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی افزایش داده و شوق و انگیزه بکارگیری را در آنها بالا می‌برد. در تحقیقی نشان داده شده است که ۹۵ درصد پاسخگویان از شبکه اینترنت استفاده می‌کرده‌اند و هدف آنها به دست آوردن اطلاعات روزآمد بوده و ابزاری که مورد استفاده قرار می‌داده‌اند، گروه مباحثه (Listserv) اطلاعاتی و پروتکل انتقال فایل (FTP) بوده است(۱۲). مطالعه‌ای, شیوه استفاده اساتید و دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های انگلیس و عربستان سعودی از تکنولوژی اطلاعات را مقایسه کرده و دریافته است که در هر دو کشور از واژه‌پردازها و برنامه‌های کامپیوتری تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود. در این بررسی میزان استفاده از تکنولوژی نوین در دانشگاه‌های انگلیس بیشتر از دانشگاه‌های عربستان بوده است. پاسخگویان ابراز نموده بودند که از تکنولوژی اطلاعات برای دستیابی به اطلاعات روزآمد و ارتباط علمی و تحقیق با سایر محققان استفاده می‌کرده‌اند(۱۳). اساتید این دانشگاه نیز از سرویس‌های اینترنت برای امور آموزشی و پژوهشی استفاده نمودند.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

توانمندسازی اساتید و آموزش آنان برای استفاده بیشتر از خدمات ارائه شده توسط اینترنت، و بانک‌های اطلاعاتی منجر به افزایش کیفیت نتایج پژوهشی، افزایش اطلاعات تخصصی برای تدریس، تسهیل مکاتبات به وسیله پست الکترونیکی و انتشار نتایج تحقیقات اساتید خواهد شد. نتایج پژوهشی بیانگر آنست که بیشتر اعضا «دسترسی به اطلاعات روزآمد» را اولویت اول دانسته، «تفنن و سرگرمی» را به عنوان اولویت دوم و علاقه به «بکارگیری تکنولوژی نوین» را به عنوان اولویت سوم انتخاب کرده‌اند. «حجم وسیع اطلاعات» نیز انتخاب چهارم بوده است(۲). نتایج تحقیق دیگری نیز نشان داد که از انواع خدمات ارائه شده توسط مرکز اینترنت، پست الکترونیکی دارای بیشترین مصرف، و شبکه جهانی رده دوم را به خود اختصاص داده‌اند(۱٤). این امر با یافته‌های مطالعه ما همخوانی دارد ولی با توجه به سرمایه‌گذاری دانشگاه و هزینه‌های صرف شده به نظر می‌رسد که باید اساتید از آن استفاده بیشتری بنمایند که این امر با آموزش و ترغیب آنان امکان‌پذیر خواهد بود. تحقیقات بیشتر در این زمینه، بویژه در زمینه کاربرد اینترنت برای آموزش دانشجویان و تأثیر کیفی آن پیشنهاد می‌گردد.

قدردانی

پژوهشگران ضروری می‌دانند که از ریاست محترم دانشگاه، معاونت آموزشی، اساتید ارجمند، مرکز کامپیوتر دانشگاه، مرکز توسعه آموزش پزشکی و جناب آقای غفاری تشکر و سپاسگزاری نمایند.

منابع

۱. شموسی ن. استناد به منابع الکترونیک در مقالات علمی. فصلنامه اطلاع‌رسانی ۱۳۸۱. برگرفته از: www.irandoc.ac.ir/journals/jr17.htm.

۲. محققزاده مص, عبدالهی م. بررسی نظرات و نحوه استفاده مشترکین عضو مرکز اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز از امکانات مرکز و تأثیر آن بر کارهای پژوهشی اعضا. فصلنامه اطلاع‌رسانی ۱۳۸۱. برگرفته از: www.irandoc.ac.ir/journals/jr18.htm.

۳. بشیری ج. پست الکترونیکی و اشاعه اطلاعات. فصلنامه اطلاع‌رسانی ۱۳۷۹. برگرفته از: www.irandoc.ac.ir/journals/jr15.htm.

4. Hardesty L. Faculty culture and bibliographic instruction: an exploratory analysis. Library Trends 1995; 44(2): 339-67.

۵. تقوا م. بررسی میزان استفاده اعضای هیأت علمی دانشگاهی از شبکه‌های اطلاع‌رسانی در ایران. فصلنامه مطالعات مدیریت ۱۳۸۰؛ (۲۹و۳۰): ۷۱-۸۸.

٦. مهراد ج. پژوهشی در باره نشریات هسته لاتین دانشکده علوم دانشگاه شیراز بر اساس قانون برادفورد و دیدگاه استادان و محققان آن دانشکده (سال‌های ۱۹۹۵-۲۰۰۰). فصلنامه اطلاع‌رسانی ۱۳۸۰. برگرفته از: www.irandoc.ac.ir/journals/jr16.htm.

7. Lazinger S, Ballan J, Perits B. Internet use by faculty members in various disciplines: a comparative case study. Journal of American Society for Information Science 1997 48(6): 508-18.

۸. وکیلی‌مفرد ح. بررسی وضعیت استفاده متخصصان قلب و عروق دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی ایران، تهران و شهید بهشتی از تکنولوژی اطلاعات. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی ایران. ۱۳۷۸. برگرفته از: www.database.irandoc.ac.ir/seripts/wxis.exe?a=10;22:ss.

۹. سلاجقه م. بررسی نگرش کاربران مرکز اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد شبکه‌اینترنت و دستیابی به اطلاعات از طریق آن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز. ۱۳۷۷.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

۱۰. ستوده هـ. ارزیابی استفاده از اطلاعات الکترونیکی با تأکید بر دیسک‌های نوری و شبکه اینترنت در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه شیراز و علوم پزشکی شیراز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز. ۱۳۷۷.

11. Rezaei Sharifabadi S. Information seeking communication behavior: effects of the internet on research activities. Ph.D dissertation. The University of New South Wales. Australia. 1996.

۱۲. محسنی ح. اینترنت و انتخاب منابع. فصلنامه اطلاع‌رسانی ۱۳۷۸. برگرفته از: www.irandoc.ac.ir/journals/jr15.htm.

12. Perry C. Travelers on the internet: a survey of internet users. Online 1995; 19(2): 29-34.

13. Meadows AJ, Bukhari AA. The use of information technology by scientists in british and Arabian universities. Journal of Information Science 1992; 18(5): 409-15.

۱٤. اخوتی م, اسدی ف, علی‌بیک م. بررسی وضعیت استفاده از شبکه‌اینترنت توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران و شهید بهشتی. مجله دانشکده پزشکی ۱۳۷۹؛ (ویژه‌نامه چهارمین همایش آموزش پزشکی): ۷۸.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]

Internet Use by Faculty Members in Semnan University of Medical Sciences

Saberian M, Haji Aghajani S, Ghorbani R, Kassai M, Fatahizadeh L

Abstract

Introduction. *The universities attempt to facilitate the possibility of using the internet for faculty members by providing and expanding internet services. Since internet affects the quality of scientific researches at the university, it seems necessary to investigate the possibility and process of expanding the use of internet. This study was performed to investigate the use of internet among faculty members of Semnan University of Medical Sciences.*

Methods. *In this descriptive study, all faculty members of Semnan Medical University were investigated. The data gathering tool was a questionnaire whose validity and reliability had been confirmed and contained 4 demographic questions and 14 questions related to the use of internet. The sampling method was census. Out of 100 questionnaires, 62 were completed by faculty members. Then, the data were analyzed by descriptive statistics using SPSS software.*

Results. *In total, 91.9% of faculty members used internet among which 68.3% used internet at home and 30% at work, and 50.8% used internet less than one hour per day. Faculty members (66.7%) believed that the speed of access to internet was undesirable. Thirty seven point three percent had access to internet 24 hours a day. Sixty four point nine percent of the cases were in agreement with filtrating the un-ethical websites. Eighty point seven percent believed that subscribing academic databases by university was necessary. Faculty members used internet for research activities (74.2%), teaching information (72.6%), and electronic mail (59.7%). Fifty percent of them felt that taking part in internet training workshops was necessary.*

Conclusion. *The faculty members of Semnan Medical University do not use internet in a vast level which could be because of time limits or their lack of capability in using internet properly. It is recommended to provide faculty members with educational workshops and classes so they can take advantage from internet facilities and on-line databases.*

Key words. Internet, Faculty members, Databases

Address. Saberian M, Educational Development Center, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran.

Source. Iranian Journal of Medical Education 2004; 10: 33-38

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-16]